

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku R. S.

przeciwko [...] Biuru [...] w S.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2016 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 11 lipca 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

1. oddala zażalenie,

**2. adw. M. B. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnemu w [...] 120 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej skarżącemu w postępowaniu
zażaleniowym, przy czym kwotę tę należy podwyższyć o stawkę
podatku VAT.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 21 października 1998 r. (III AUa [...])
oddalił apelację wnioskodawcy R. S. od wyroku Sądu Wojewódzkiego – Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. z 28 października 1997 r., którym oddalono
jego odwołanie od decyzji [...] Biura [...] w S. z 20 stycznia 1997 r. i 27 lutego 1997
r. o rewaloryzacji emerytury wojskowej wnioskodawcy. Sąd Apelacyjny w

uzasadnieniu wyroku wskazał, że sporny dodatek specjalny w kwocie 1.150 zł został włączony w decyzji o ustaleniu podwyższonej wojskowej renty inwalidzkiej do podstawy wymiaru renty inwalidzkiej. Dodatek stanowił rekompensatę z tytułu wzrostu cen w tamtych latach.

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z 11 lipca 2013 r. odrzucił skargę R. S. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem tego Sądu z 21 października 1998 r. (sygn. III AUa [...]), wobec wniesienia jej po terminie (art. 408 k.p.c.) i braku podstawy wznowienia (art. 409 i 410 k.p.c.). Skarżący jedynie zakwestionował ustalenia, polemizując ze stanowiskiem Sądu. Nie są to nowe okoliczności czy środki dowodowe (art. 403 § 2 k.p.c.).

W zażaleniu skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania: 1) art. 401 pkt 2 k.p.c. przez niezastosowanie, w konsekwencji czego Sąd nie zbadał, czy podstawą skargi o wznowienie postępowania była przyczyna wymieniona w tym przepisie w sytuacji gdy wnioskodawca wskutek naruszenia przepisów prawa był pozbawiony możliwości działania; 2) art. 408 k.p.c. przez błędne zastosowanie, w konsekwencji czego Sąd uznał, że skarga o wznowienie postępowania jest sprekludowana, bowiem została złożona po upływie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku, podczas gdy wnioskodawca był pozbawiony możliwości działania; 3) art. 410 k.p.c. przez błędne zastosowanie, podczas gdy w sprawie brak było podstaw do odrzucenia skargi z uwagi na upływ terminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Zarzuty zażalenia pomijają art. 407 k.p.c., który określa początek terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. W przypadku pozbawienia możliwości działania termin trzymiesięczny do wniesienia skargi liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o wyroku. O wyroku objętym skargą skarżący dowiedział się w 1998 r., zatem od uprawomocnienia się wyroku do wniesienia skargi w 2013 r. upłynęło ponad pięć lat. Przepis art. 408 k.p.c. nie został zatem naruszony i już tylko na tej podstawie skargę zasadnie odrzucono jako wniesioną po upływie przepisanej terminu (art. 410 § 1 k.p.c.).

Co do podstawy wznowienia, to Sąd Apelacyjny nie stwierdził jej w odniesieniu do przyczyn z art. 403 § 2 k.p.c. Jeżeli chodziłoby o podstawę wznowienia z art. 401 pkt 2 k.p.c., to również nie spełniają się jej przyczyny, gdyż skarżący nie był pozbawiony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa. W przypadku tej podstawy wznowienia temporalnie chodzi o pozbawienie możliwości działania przed wyrokiem objętym skargą (czyli przed wydaniem wyroku). Nie naruszono wówczas przepisów. Skarżący był zawiadomiony o rozprawie apelacyjnej przeprowadzonej 7 października 1998 r. Nie stawiał się na tą rozprawę. Sąd odroczył wówczas ogłoszenie wyroku i wyrok został ogłoszony 21 października 1998 r. (art. 326 § 1 k.p.c.). Po rozprawie apelacyjnej 7 października 1998 r. nie było więc kolejnej rozprawy a tylko odroczone ogłoszenie wyroku. Sąd nie musiał zawiadamiać wnioskodawcy o terminie publikacji wyroku, gdyż był prawidłowo zawiadomiony od rozprawie apelacyjnej 7 października 1998 r., na której odroczone ogłoszenie wyroku. Do czasu ogłoszenia wyroku 21 października 1998 r. nie można mówić o naruszeniu przepisów. Takiego naruszenia przepisów skarżący nie wskazuje. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, że był pozbawiony możliwości działania (art. 401 pkt 2 k.p.c.).

Czym innym jest dalszy etap, czyli już po ogłoszeniu wyroku. Skarżący zarzuca, że Sąd Apelacyjny nie powinien poprzestać na piśmie z 28 października 1998 r., zawiadamiającym go, że 7 października 1998 r. Sąd nie wydał wyroku, skutkiem czego jego wniosek z 12 października 1998 r. o sporządzenie uzasadnienia wyroku nie może być zrealizowany. W ocenie skarżącego Sąd powinien odnieść się w postanowieniu do jego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku lub doręczyć mu uzasadnienie po takim wniosku. Zarzuty te nie zmieniają oceny o braku zasadnej podstaw wznowienia, gdyż nie wznowia się tego etapu postępowania, który następuje po wydaniu wyroku przez Sąd drugiej instancji, gdy wyrok był jeszcze nieprawomocny. Skargę wnosi się od prawomocnego wyroku. Traci na znaczeniu zarzut, że wnioskodawca nie otrzymał postanowienia Sądu odnoszącego się do jego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku oddalającego apelację. Przedmiotem wznowienia mogło być tylko postępowanie przed zakończeniem postępowania przed Sądem apelacyjnym, czyli przed wydaniem wyroku. Natomiast po tym wyroku skarżący mógł działać i

działa. 30 lipca 1999 r. wniósł „sprzeciw od zaocznego (nie w sensie prawnym) wyroku Sądu Apelacyjnego z 21 października 1998 r., III AUa [...]”. Jednocześnie wniósł o wydanie uzasadnienia wyroku. Wniósł też kasację z 18 października 1999 r. i wniosek o pełnomocnika z urzędu. Sąd nie uwzględnił tego wniosku (postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z 23 listopada 1999 r.). Kasacja wnioskodawcy została odrzucona i Sąd Najwyższy oddalił jego zażalenie (postanowienie z 5 maja 2000 r., II UZ 18/00). Wnioskodawca znał stan sprawy zakończonej wyrokiem i mógł działać. Nie jest to sytuacja pozbawienia możliwości działania wskutek naruszenia przepisów z art. 401 pkt 2 k.p.c. Gdyby wnioskodawca stawiał się na termin publikacji (ogłoszenia) wyrok 21 października 1998 r., to zapewne zostałby pouczony o terminie i sposobie wniesienia kasacji. Wykracza to jednak ponad potrzebę argumentacji, gdyż wystarczy stwierdzić, iż na etapie przed wyrokiem Sądu Apelacyjnego wnioskodawca nie był pozbawiony możliwości działania. Brak odrzucenia przedwczesnego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku nie składa się na pozbawienie strony możliwości działania – przyczynę wznowienia postępowania z art. 401 pkt 2 k.p.c.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 394¹ § 3 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 2 ust. 3, § 12 ust. 2, § 13 ust. 2 pkt 2, § 19 i 20 rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.